

Datum: 2018-09-11
227

Dnr: RS 2018-

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

1. EU-kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering; de fondspecifika förordningsförslagen, ett förslag till förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder samt ett förslag till förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang (COM (2018) 372-375, 382, 390 och 471-473) (dnr N2018-03829-RTS)

Europeiska kommissionen presenterade den 2 maj 2018 sitt förslag till EU:s fleråriga budgetram för åren 2021-2027, som därefter kompletterats med ett antal sektorsspecifika förslag. Den 29 maj 2018 presenterade EU-kommissionen ett förslag om gemensamma bestämmelser (CPR) för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden+ (ESF+), Sammanhållningsfonden (CF), Europeiska Havs- och fiskerifonden (EHFF), Asyl- och migrationsfonden (Amif), Fonden för inre säkerhet (ISF) samt instrumentet för gränsförvaltning och visering. Efter det har fondspecifika förordningsförslag presenterats. EU-kommissionen har också lagt fram ett förslag om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av ERUF och finansieringsinstrument för externa åtgärder (ETC).

Nedan redovisas Region Östergötlands synpunkter på förslaget till gemensamma bestämmelser samt de sektorsspecifika förordningar som omfattas av remissen.

1.1 Sammanfattning

- Region Östergötland välkomnar förslaget om ett gemensamt regelverk för sju fonder, men beklagar att Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling inte är en del av förordningen om gemensamma bestämmelser.
- Region Östergötland är positiv till en reducering av antal tematiska mål från elva mål till fem mål.
- Region Östergötland är positiv till att behålla modellen med en övergripande partnerskaps-överenskommelse, men vill framhålla betydelsen av att programmeringsprocessen präglas av transparens, dialog och tydlig nationell vägledning.
- Region Östergötland är försiktigt positiv till den nya föreslagna modellen med en halvtidsöversyn, men vill framhålla att detta kan skapa problem för långsiktiga strategiska projekt som sträcker sig över flera år.
- Region Östergötland välkomnar kommissionens förslag om att Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden gemensamt får stödja program (flerfondsprogram) och uppmanar regeringen att skapa förutsättningar för regionala program som finansieras av båda fonderna i Sverige.
- Region Östergötland välkomnar förslagen som innebär en väsentlig minskning av den administrativa bördan för stödmottagaren och förvaltande myndighet genom att tillämpa förenklade kostnadsalternativ och schablonbelopp.
- Region Östergötland är mycket kritisk till att kommissionen valt att lyfta ut Europiska socialfonden ur Sammanhållningspolitiken vilket innebär att den territoriella anpassningen försvinner och möjligheterna till en tydligare integrering av ERUF och ESF försämras.
- Region Östergötland understryker vikten av att regional nivå får ägarskapet och därmed rådighet och inflytande över de investeringar som ska genomföras inom ESF+ och ERUF. Regionernas inflytande över genomförandet är avgörande för att möta regionala förutsättningar och uppnå bästa resultat.
- Region Östergötland anser att långsiktig strukturpåverkan enbart kan uppnås om nationell nivå ställer större krav på medverkan från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i nästa programperiod då dessa aktörer "äger" strukturerna.
- Region Östergötland är kritisk till ett ökat fokus på landbaserat samarbete och en sammanslagning av samarbete över maritima gränser och transnationellt samarbete när det gäller Interreg-programmen.

1.2 Gemensamma bestämmelser (CPR) (COM(2018) 375)

1.3 Artikel 1 Syfte och tillämpningsområde

Region Östergötland välkomnar förslaget om ett gemensamt regelverk för sju fonder, men beklagar att Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling inte är en del av förordningen om gemensamma bestämmelser. Ansvar för den territoriella utvecklingen omfattar även landsbygden och de delar av landsbygdsfonden som rör generell landsbygdsutveckling bör därför integreras i samma regelverk som övriga sju fonder. Det faktum att den Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling inte omfattas av de gemensamma bestämmelserna kommer sannolikt också att försvåra flerfondssamverkan på lokal nivå vilket är negativt. Region Östergötland uppmanar därför regeringen att verka för en tydligare integrering mellan jordbruksfonden och de sju fonderna i genomförandet, i synnerhet mellan regionala utvecklingsfonden och jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Region Östergötland välkomnar att Asyl- och migrationsfonden omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.

1.4 Artikel 4 Politiska mål

Region Östergötland är positiv till en reduktion av antal tematiska mål från elva mål till fem mål. I innevarande programperiod har strukturen med tematiska mål nedtrutna på ett antal investeringsprioriteringar varit vägledande och skapat en tydlighet i programgenomförandet. Region Östergötland vill dock framhålla att ägarskapet för programmets genomförande måste ligga hos regionalt utvecklingsansvariga för att säkerställa inflytande och rådighet över de insatser som ska finansieras.

1.5 Artikel 7 Partnerskapsöverenskommelsen

Region Östergötland är positiv till att behålla modellen med en övergripande partnerskapsöverenskommelse. Utifrån erfarenheter inför nuvarande programperiod vill Region Östergötland dock betona att det är helt avgörande att programmeringsprocessen präglas av transparens, dialog och tydlig nationell vägledning vad gäller riktlinjer och regelverk för att skapa förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande.

En förutsättning är att partnerskapsöverenskommelsen är färdigförhandlad innan de regionala programmen skrivs, för att överenskommelsen ska få den styrande effekten på programmen som är avsikten. Överenskommelsen bör innehålla anvisningar om hur

flernivåstyret utövas/realiseras i frågor som rör justeringar av program under programperioden, samt tas fram i nära dialog med regionerna.

1.6 Artikel 11 Nödvändiga villkor

Region Östergötland välkomnar förslaget om att behålla nuvarande system med förhandsvillkor (förutsättningar) och att villkoren breddats till att även omfatta bland annat mänskliga rättigheter.

1.7 Artikel 14 Halvtidsöversyn

Region Östergötland är försiktigt positiv till den nya föreslagna modellen med en halvtidsöversyn innan medlen för de sista två åren inom programmen får beslutas. Region Östergötland vill dock framhålla att detta kan skapa problem för långsiktiga strategiska projekt som sträcker sig över flera år där de föreslagna reglerna innebär att projekten riskerar att behöva göra en så kallad "halvhalt". Ett alternativ till en påtvingad halvtidsöversyn skulle kunna vara en erbjudan om halvtidsdialog där EU, nationell och regional nivå gör ett nedslag/stickprov för att gemensamt bedöma om medel från alla nivåer bidrar till ökad regional måluppfyllelse. Detta skulle ge möjligheter till en mjuk och mer ändamålsenlig korrigerings i genomförandefasen.

Region Östergötland välkomnar förslaget om att koppla medlen till den europeiska planeringsterminen och det nationella reformprogrammet. Region Östergötland är dock frågande till hur de landsspecifika rekommendationerna ska kunna vara styrande i genomförandet för svensk del då Sveriges rekommendationer omfattar frågor som rör hushållens höga skuldsättning samt behov av att effektivisera bostadsmarknaden. Rekommendationerna riktar sig främst till regeringen inom områden där regional och lokal nivå inte har rådighet eller möjligheter att påverka utvecklingen.

Detta medför att strukturfondernas kommande tematiska områden måste utgöra en avgränsning för vilka områden och frågeställningar som de landsspecifika rekommendationerna kan omfatta. Det måste finnas en överensstämmelse mellan dessa båda delar i sammanhållningspolitiken.

1.8 Artikel 18 Godkännande av program

Enligt förslaget ska kommissionen framföra sina synpunkter inom tre månader efter det att medlemsstaten har lämnat in programmet. Medlemsstaten har sedan i uppdrag att se

över programmet med beaktande av kommissionens synpunkter. I denna process bör de regionalt utvecklingsansvariga delta i dialogen med kommissionen om innehållet i programmen, eftersom de är ansvariga för utformningen och genomförandet av insatserna. Regionalt utvecklingsansvariga kan bäst svara för analysen bakom och motiven till valda prioriteringar och beskrivna behov.

1.9 Artikel 19 Ändring av program

Region Östergötland anser att förslaget om ökad flexibilitet i samband med programändringar är ett steg i rätt riktning. Erfarenheten av innevarande programperiod talar dock för att regelverket bör differentieras så att länder med regionala program som är finansiellt små får tillämpa högre procentsatser än de procentsatser som föreslås. Istället för fem procent av den ursprungliga tilldelningen för en prioritering motsvarande max tre procent av programbudgeten till en annan prioritering för samma fond inom samma program, borde föreslagna procentsatser vara tio procent respektive sex procent. Förändringen måste dock ske i dialog och samförstånd med regionalt utvecklingsansvariga i de fall det rör program som regional nivå förfogar över (ERUF och ESF+).

Region Östergötland anser att:

- en förändring som innebär att nya tematiska områden tillfogas eller stryks inom ett skrivet program blir en förhandlingsfråga mellan medlemsstaten, inklusive företrädare för berörda regioner, samt EU kommissionen
- en förändring/justering av innehåll och budgetmässigt mellan befintliga programområden inom landet, blir en fråga för Övervakningskommittén (ÖK)
- en förändring som enbart handlar om justering av budgetposter men där budgetramen är intakt, blir en fråga för förvaltande myndighet i samförstånd med strukturfondspartnerskapet.

I samtliga fall måste en förändring ske i samförstånd med regionalt utvecklingsansvariga.

Region Östergötland anser också att förfarandet med större programändringar måste förenklas. Nuvarande förslag innehåller inga förslag på administrativa förenklingar på detta område. Under nuvarande programperiod har detta varit en lång och tidskrävande process för förvaltande myndighet där EU-kommissionen ofta ifrågasatt de ändringar förvaltande myndighet föreslagit. Region Östergötland föreslår att en större

budgetförändring, inom ramarna för tidigare nämnda nivåer, kan initieras och beslutas av förvaltande myndighet men med krav på samförstånd med regionalt utvecklingsansvarig organisation och strukturfondspartnerskap.

1.10 Artikel 20 Gemensamt stöd från ERUF, ESF+ och Sammanhållningsfonden

Region Östergötland välkomnar kommissionens förslag om att Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden gemensamt får stödja program (flerfondsprogram) och uppmanar regeringen att skapa förutsättningar för regionala program som finansieras av båda fonderna i Sverige.

1.11 Artikel 21 Överföring av medel

Region Östergötland anser att regionalt utvecklingsansvariga ska vara delaktiga genom samråd med nationell nivå inför beslut om överföring eller andra ändringar som kräver dialog/förhandling med kommissionen.

1.12 Artikel 25 Lokalt ledd utveckling (LLU)

Region Östergötland menar att den nationella appliceringen av förordningstexten ska tydligt framgå av partnerskapsöverenskommelsen och att samråd med regionalt utvecklingsansvariga gällande designen för LLU är ett krav.

Region Östergötland anser också att den förvaltande myndighet som enligt förordningstextens förslag ska vara samordnade bör i grunden ha ett utvecklings- och tillväxtuppdrag. Detta för att säkerställa att vald myndighet har ett grunduppdrag som är proaktivt och tillväxtbefrämjande, då detta kommer prägla sättet att samordna fonderna. Region Östergötland skulle slutligen gärna se en tydlig uppmaning till komplementaritet mellan LLU och stadsutveckling, på samma sätt som strävan efter fondsamordning.

1.13 Artikel 26 Lokalt ledda utvecklingsstrategier

Förslaget innebär att förvaltande myndigheter ska fastställa kriterier för urvalet av lokala utvecklingsstrategier. Region Östergötland vill i detta sammanhang framhålla vikten av att kriterierna är tydliga och transparenta för de lokala aktörer som ska delta i arbetet med lokalt ledd utveckling och utformningen av strategierna. Region Östergötland rekommenderar därför att förordningstexten bör förtydligas enligt följande: "De relevanta förvaltande myndigheterna ska fastställa **transparenta** kriterier för urvalet av strategierna...".

Region Östergötland ser dessutom gärna att förordningstexterna framhåller vikten av att de lokala utvecklingsstrategierna stämmer överens/går i linje med de regionala utvecklingsstrategierna, samt att de lokala utvecklingsstrategierna tas fram i samråd med regionalt utvecklingsansvariga.

1.14 Artikel 48 Bidragsformer

Region Östergötland välkomnar förslagen som innebär en väsentlig minskning av den administrativa bördan för stödmottagaren och förvaltande myndighet genom att tillämpa förenklade kostnadsalternativ och schablonbelopp.

Region Östergötland vill i detta sammanhang särskilt lyfta erfarenheterna av de administrativa rutinerna för närvarorapporteringen inom ESF inom nuvarande programperiod. Kraven på deltagarnas underskrifter på närvarolistor hos utsatta målgrupper med lågt förtroende för myndigheter har skapat stora problem för projekten. De administrativa rutinerna riskerar att förstärka misstron mot myndigheterna och har gjort det svårt att nå dessa målgrupper och involvera dem i satsningar, samt att projekten fått ekonomiska problem vid rekvisering av medel på grund av ofullständiga underlag. Region Östergötland efterfrågar således ett förordningsförslag som öppnar för ett ökat förtroende för projektledning gällande deltagandet från dessa grupper. Förvaltande myndighet bör ges mandat att avgöra när ett sådant förhållande är aktuellt från fall till fall.

En annan problematik gällande medfinansiering inom ESF gäller insatser riktade till grundskoleelever. Tidiga insatser för unga försvåras under nuvarande programperiod eftersom naturlig medfinansiering saknas, till skillnad från exempelvis deltagare från Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan.

1.15 Artikel 49 Schablonsatser för indirekta kostnader

Region Östergötland välkomnar förslaget att tillämpa schablonersättningar i större utsträckning för indirekta kostnader.

1.16 Artikel 57 Stödberättigande

Region Östergötland välkomnar förslaget om att insatser helt eller delvis får genomföras utanför en medlemsstat eller utanför unionen under förutsättning att insatsen bidrar till programmets mål. Region Östergötland efterfrågar dock tydligare skrivningar likt de

skrivningar som finns i gemensamma bestämmelser artikel 70 i nuvarande programperiod.

1.17 Artikel 77 Utökade proportionella arrangemang

Region Östergötland välkomnar förslaget om ökad användning av proportionerliga förvaltnings- och kontrollsysteem, som innebär att program med lägre risk kan förlita sig mer på nationella system.

1.18 Artikel 102 Geografiskt tillämpningsområde

Region Östergötland beklagar redueringen av budgeten för EU:s sammanhållningspolitik på sju procent, men är mycket positiv till att EU:s sammanhållningspolitik även fortsättningsvis föreslås omfatta samtliga regioner i EU.

1.19 Artikel 106 Fastställande av medfinansieringsgrad

Enligt förslaget föreslås en utökad nationell medfinansiering av programmen med ett tak på 40% EU-finansiering för den kategori där Sverige ingår. Region Östergötland vill understryka att strukturfonderna medfinansierar i stor utsträckning det regionala tillväxtarbetet i Sverige idag, och bortfallet måste därför kompenseras i motsvarande grad i de nationella anslagen för regional tillväxt.

Region Östergötland anser också att medfinansieringsnivån ska, inom ett visst intervall, vara förhandlingsbar med kommissionen och därefter fastställas i samband med partnerskapsöverenskommelsen. Region Östergötland anser också att medfinansieringsnivån ska kunna omförhandlas under programperioden om EU, medlemsstaten och regionerna, finner skäl för en sådan ändring. Inom de olika insatsområdena finns stora skillnader vad gäller utbud av aktörer som är beredda att agera projektägare och som har ekonomiska förutsättningar för detta, och detta bör avspeglas i medfinansieringsnivåerna.

1.20 Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) (COM(2018) 390

Region Östergötland avstår från att lämna synpunkter gällande Europeiska havs- och fiskerifonden.

1.21 Europeiska socialfonden+ (ESF+) (COM(2018) 382)

1.22 Artikel 4 Särskilda mål

Region Östergötland är mycket kritisk till att kommissionen valt att lyfta ut Europiska socialfonden ur Sammanhållningspolitiken vilket innebär att den territoriella anpassningen försvinner och möjligheterna till en tydligare integrering av ERUF och ESF försämras. Denna förändring får för svenskt vidkommande inte äventyra den innevarande kopplingen mellan sociala och kompetensmässiga utmaningar som socialfonden har i fokus och det regionala utvecklings- och tillväxtuppdraget. Regionalt utvecklingsansvariga måste även under nästa programperiod uppfattas som den givna aktören regionalt för att skriva en regional handlingsplan och driva mobilisering kring socialfonden.

Region Östergötland välkomnar dock att EU-kommissionen tar ett helhetsgrepp på det sociala området och att målen stärker kopplingen till den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Region Östergötland ser också positivt på att ESF+ ska bidra till de övergripande målen; "ett smartare Europa" och "ett grönare Europa". Däremot saknar Region Östergötland en tydlig referens till det tematiska målet "ett mer sammanlänkat Europa", där det bör finnas en tydlig koppling till området digitalisering med syfte att skapa ökad delaktighet för ESF:s målgrupp samt förbättrad tillgänglighet. Det bör också finnas kopplingar till regional nivåns uppdrag vad gäller arbetet med regionala digitaliseringsstrategier. Mot bakgrund av dessa argument anser Region Östergötland att detta tematiska mål är minst lika viktigt för ESF+ som de två först nämnda målen.

1.23 Artikel 7 Samstämmighet och inriktning på tematiska mål

Region Östergötland understryker vikten av att regional nivå får ägarskapet och därmed rådighet och inflytande över de investeringar som ska genomföras. Den nationella arbetsmarknadspolitiken genomförs i huvudsak på regional och lokal nivå och det är eftersträvänsvärt att i detta sammanhang skapa tydligare synergier med det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Regionernas inflytande över genomförandet är avgörande för att möta regionala förutsättningar och uppnå bästa resultat.

Region Östergötland välkomnar förslaget om att koppla medlen till de utmaningar som identifierats i de nationella reformprogrammen, men ställer sig frågande till hur de landsspecifika rekommendationerna ska kunna vara styrande i genomförandet för svensk del då Sveriges rekommendationer omfattar frågor som rör hushållens höga skuldsättning samt behov av att effektivisera bostadsmarknaden. Rekommendationerna riktar sig främst

till regeringen inom områden där regional och lokal nivå inte har rådighet eller möjligheter att påverka utvecklingen.

Region Östergötland anser inte att förslaget i tillräckligt stor utsträckning tydliggör hur större synergieffekter och samordning mellan ESF+ och EU:s övriga fonder och program kan uppnås. I nuvarande programperiod har fondsamordningen inte fungerat på grund av att medel från olika fonder inte kan kombineras i en gemensam ansökan för integrerade insatser. Dessa fall har krävt två separata ansökningar till respektive fond.

Region Östergötland efterfrågar också ett mer strategiskt arbetssätt när det gäller förvaltande myndighets tillämpning av de regionala handlingsplanerna inom ESF. Det krävs dessutom en bättre dialog med regionalt utvecklingsansvariga och andra regionala aktörer när det gäller utlysningarnas fokus och projektportföljer.

Region Östergötland vill därför se en tydlig formulering i partnerskapsöverenskommelsen om att ESF genomför handlingsplanen för ESF i varje NUTS2-region (ÖMS) i nära samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Vidare anser Region Östergötland att en större andel av socialfondens medel avsätts till strukturlärande insatser (se motsvarande PO1 och insatsområde 1:2) i linje med regionalt utvecklingsansvarigas utvecklings- och tillväxtuppdrag (inte individbaserade medel).

Öronmärkning för social integration är inte önskvärt då Region Östergötland gör bedömningen att integration inte kan uppnås genom tillfälliga avgränsade projekt. Här krävs mer integrerade satsningar som omfattar insatser från olika politikområden. En öronmärkning ökar risken för att satsningar tvingas fram som leder till suboptimering. Om öronmärkning är ett krav så bör nivån vara förhandlingsbar och möjlig att korrigera under programperioden, förslagsvis reglerad via partnerskapsöverenskommelsen.

1.24 Artikel 8 Partnerskap

Erfarenheten från nuvarande programperiod visar på bristande engagemang från arbetsmarknadens parter. Region Östergötland anser att långsiktig strukturlärande enbart kan uppnås om nationell nivå ställer större krav på medverkan från

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i nästa programperiod då dessa aktörer "äger" strukturerna och bör ta tillvara mervärdet och resultatet av genomförda projekt. I nuvarande programperiod har direktiven och de interna incitamenten samt den överordnade nationella ledningens förhållningsätt inom dessa myndigheter inte uppmuntrat till ett gemensamt engagemang med regionalt utvecklingsansvariga kring ESF.

1.25 Artikel 13 Innovativa åtgärder

Region Östergötland välkomnar kommissionens förslag som innebär att medlemsstaten ska uppmuntra insatser för social innovation och sociala experiment samt stärka bottom-up-strategier och partnerskap som involverar offentliga myndigheter, privat sektor, civilsamhället och lokala aktionsgrupper inom lokalt ledda utvecklingsstrategier.

1.26 Artikel 15 Indikatorer och rapportering

Region Östergötland anser att urvalet av indikatorer bör bestå av en kombination av ett fåtal EU- gemensamma samt en majoritet av nationellt utpekade indikatorer. Valda indikatorer ska tydligt avspegla önskade mervärden på respektive samhällsnivå. Indikatorer ska finnas och spegla förändringar inom: a) inom sakområden, b) hos individer, c) inom och mellan organisation samt d) inom rådande struktur. Det bör finnas ett tak för antal indikatorer.

1.27 Artikel 26 Operativa mål

Erfarenheten från nuvarande programperiod visar att hälsoprogrammet hittills varit inriktat på samarbeten på nationell nivå (så kallade joint actions) samt samarbeten mellan internationella organisationer där en stor del av medlen öronmärkts på förhand. Detta har inneburit att utrymmet för regionala myndigheters och aktörers medverkan och möjligheter till europeiskt samarbete och utbyte varit mycket begränsat. Ett av de föreslagna operativa målen 2b) Stärka hälso- och sjukvårdssystemet omfattar delmålen hälsofrämjande och förebyggande åtgärder samt stöd till digital omvandling. Detta är områden som ingår i regional nivåns ordinarie hälso- och sjukvårdsuppdrag, och här finns expertis och erfarenheter att ta del av, samt ett stort behov av erfarenhetsutbyte med tanke på de utmaningar Sverige står inför med åldrande befolkning, ökad ohälsa etc. Region Östergötland vill därför betona vikten av att inför kommande programperiod tydliggöra och underlätta regionala aktörers medverkan.

När det gäller programmet EaSI (Employment and Social Innovation) vill Region Östergötland framhålla att det genom detta program finns en potential att överbrygga de

utmaningar som finns inom kompetensförsörjning och arbetslöshet/utanförskap visavi skapandet av nya arbetsplatser och alternativa former för sysselsättning och anställning/egen försörjning. Region Östergötland ser här att EaSI kan utgöra en del/en komponent för att underlätta nya former för integration, anpassningar på arbetsmarknaden och förnyelse av arbetslivet.

1.28 Asyl- och migrationsfonden (Amif) (COM(2018)471)

1.29 Artikel 3 Fondens mål

Region Östergötland välkomnar EU-kommissionens förslag som innebär att sammanhållningspolitikens medel ska möta långsiktiga behov, medan Amif fokuserar på kortsiktiga behov och tidiga integrationsåtgärder.

1.30 Artikel 8 Budget

Region Östergötland är positiv till den utökade budgeten för Amif .

1.31 Artikel 26 Bistånd i nödsituationer

Region Östergötland är positiv till den flexibilitet som föreslås avseende medelstilleddning till medlemsländerna baserat på tryck vad gäller asyl, migration och integration. Behovet av mer flexibla fondmedel när akuta situationer uppstår är en erfarenhet från nuvarande programperiod.

Medlemsländer vilka under innevarande programperiod kan uppvisa goda resultat inom området bör tillräknas detta, dels inför fördelningen av medel från Amif, dels som lättnad i de krav som följer med fondens administration.

1.32 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (ERUF/CF) (COM(2018) 372)

1.33 Artikel 2 Särskilda mål

Region Östergötland är positiv till en reducering av antal tematiska mål från elva mål till fem mål. Region Östergötland vill understryka att ägarskapet för programmets genomförande måste ligga hos regionalt utvecklingsansvariga för att säkerställa inflytande och rådighet över de insatser som ska finansieras. Region Östergötland anser att medlemsstater och regionala program som kan uppvisa hur valda prioriteringar inom PO1

– PO5 kan utformas så att måluppfyllelsen inom ett programområde kan understödja måluppfyllelsen inom övriga valda programområden bör ges särskild uppmärksamhet.

1.34 Artikel 3 Tematisk koncentration

RÖ är positiv till ökad tematisk koncentration men vill framhålla vikten av regionalt inflytande och rådighet över de insatser som ska genomföras.

1.35 Artikel 7 Indikatorer

Region Östergötland ställer sig i grunden positiv till valda indikatorer, både vad gäller resultat och output, men vill framhålla vikten av att urvalet prövas mot den statistik/de indikatorer som redan används i varje medlemsland.

1.36 Artikel 9 Hållbar stadsutveckling

Region Östergötland anser att det är positivt att stadsutveckling lyfts fram och att medel till denna insats öronmärks. I nuvarande programperiod har enbart Stockholm, Göteborg och Malmö fått ta del av medlen och RÖ vill därför framhålla vikten av att städer/kommuner, oavsett storlek, inom alla regioner får möjlighet att ta del av medlen i kommande programperiod. Enligt förslaget ska insatser riktade till stadsutveckling som kombineras med insatser till landsbygdsutveckling uppmuntras. Sådana insatser skulle med fördel kunna premieras genom att den högsta medfinansieringsnivån gäller för båda satsningarna.

1.37 Artikel 10 Europeiska stadsinitiativet

Region Östergötland välkomnar kommissionens förslag som ska omfatta alla stadsområden och stödja EU-agendan för städer.

1.38

1.39 Fonden för integrerad gränsförvaltning (COM(2018) 473)

Region Östergötland avstår från att lämna synpunkter gällande Fonden för integrerad gränsförvaltning.

1.40 Fonden för inre säkerhet (COM(2018) 472)

Region Östergötland avstår från att lämna synpunkter gällande Fonden för inre säkerhet.

1.41

1.42 Särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) (COM(2018) 374)

1.43 Artikel 3 Komponenter inom målet Europeiskt territoriellt samarbete

Region Östergötland är kritisk till ett ökat fokus på landbaserat samarbete (komponent 2A) och en sammanslagning av samarbete över maritima gränser och transnationellt samarbete (komponent 2B). Förslaget måste kompletteras med ett tydliggörande från EU-kommissionen om hur denna programstruktur ska fungera i praktiken. Region Östergötland föreslår att EU-kommissionen tillämpar artikel 44 i Interreg-förordningen (COM(2018) 374) som gör det möjligt att skapa underprogram och avsätta särskild budget för mindre programområden, annars riskerar denna typ av samarbete att nedprioriteras gentemot landbaserat gränsöverskridande samarbete och transnationella program.

Region Östergötland har under den senaste programperioden arbetat framgångsrikt med uppdraget att agera Contact Point inom det gränsöverskridande programmet Central Baltic och har därför god insyn i programmets genomförande. Central Baltic har skapat goda möjligheter för bilaterala projekt i mindre skala för aktörer på lokal nivå som på ett tydligt sätt bidrar till att skapa sysselsättning och tillväxt och bidrar till visionen om ett EU nära medborgarna.

EU:s gränsöverskridande program utgör också ett viktigt instrument för att möta de stora miljöutmaningar som Östersjöregionen står inför.

Region Östergötland välkomnar förslaget om att inrätta en komponent för interregionala innovationsinvesteringar, och vill framhålla vikten av att denna komponent kopplas till att understödja de interregionala partnerskapen i samtliga av kommissionens tre tematiska plattformar för smart specialisering: "Agri-Food", "Energy" och "Industrial Modernisation".

Region Östergötlands noterar att kommissionens förslag innebär att nuvarande program Interreg Europa försvinner. Region Östergötlands erfarenhet som projektpartner är att programmet inte fungerat ändamålsenligt för svenska regioner eftersom det i första hand är avsett för regionala myndigheter som har ägarskapet över de regionala strukturfondsprogrammen på NUTS2-nivå. Detta har inneburit att partnerskapen omfattat regionala aktörer i Europa med mycket skilda förutsättningar vad gäller ägarskap och påverkansmöjligheter på kommande utlysningar inom de operativa programmen på NUTS2-nivå, vilket försvärat möjligheterna till att fullt ut dra nytta av erfarenhetsutbyte och goda exempel.

1.44 Artikel 7 Geografiskt tillämpningsområde för det interregionala samarbetet och de interregionala innovationsinvesteringarna

Region Östergötland föreslår ett tillägg, där det framgår att det interregionala samarbetet främst avser regioner och regionala innovationsmiljöer.

1.45 Artikel 19 Ändring av Interreg-program

Region Östergötland välkomnar förslaget med ökad flexibilitet och möjligheten att föra över högst fem procent av den ursprungliga tilldelningen för en prioritering motsvarande max tre procent av programbudgeten till en annan prioritering inom samma Interreg-program.

1.46 Artikel 44 Interreg-programmens myndigheter

Se kommentar under artikel 3. Region Östergötland förordar att denna artikel tillämpas för att skapa ett särskilt underprogram för komponent 2B (gränsöverskridande samarbete över havsgränser) och avsätta särskild budget för denna typ av mindre programområden, annars riskerar denna typ av samarbete att nedprioriteras gentemot landbaserat gränsöverskridande samarbete och transnationella program.

1.47 Artikel 45 Den förvaltande myndighetens uppgifter

Region Östergötland vill i detta sammanhang lyfta betydelsen av att ha kontaktpunkter för programsekretariatet på regional nivå för att öka den regionala förankringen och intresset för programmen bland potentiella stödmottagare på regional och lokal nivå.

För övrigt anser Region Östergötland att kommissionens förslag inte innehåller tillräckligt tydliga skrivningar om hur synergierna mellan de operativa programmen på NUTS II-nivå och Interreg-programmen kan förbättras. Detta skulle kunna ske genom att också de operativa programmen på NUTS II-nivå, liksom den nya komponenten i Interreg (se artikel 3

ovan) får en tydlig anknytning till de interregionala partnerskapen i kommissionens tre tematiska plattformar för smart specialisering: "Agri-Food", "Energy" och "Industrial Modernisation".

Linköping 11 september 2018

Mats Johansson

Regionstyrelsens ordförande